

Stan, ruch naturalny i wędrówkowy ludności w województwie lubelskim w 2018 r.

30.05.2018 r.

Od połowy lat 90. XX wieku liczba ludności maleje na skutek występowania ujemnego salda migracji, a od końca lat 90. również na skutek ujemnego przyrostu naturalnego. W 2018 roku w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano zmniejszenie liczby urodzeń oraz zwiększenie liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie były ujemne.

Prezentowane dane dotyczą liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące

Stan ludności.

Według danych szacunkowych w końcu grudnia 2018 roku w województwie lubelskim mieszkało 2 117,6 tys. osób, co stanowiło 5,5% ogółu ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo lubelskie zajmowało 9. miejsce w kraju, a biorąc pod uwagę udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności uplasowało się na 14. pozycji.

Województwo lubelskie należy do obszarów depopulacyjnych

Tablica 1. Ludność

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
		ogółem	2017=100
Ludność	2126317	2117619	99,6
mężczyźni	1030453	1026225	99,6
kobiety	1095864	1091394	99,6
miasto	988365	983840	99,5
wieś	1137952	1133779	99,6
Biologiczne grupy wieku:			
0-14 lat	312453	311625	99,7
15-64	1443217	1424653	98,7
65 lat i więcej	370647	381341	102,9
Edukacyjne grupy wieku:			
3-6 lat	80771	78940	97,7
7-12	131746	132106	100,3
13-15	60481	61097	101,0
16-18	66153	63598	96,1
19-24 lata	154771	148205	95,8

W porównaniu z 2017 rokiem liczba ludności w województwie lubelskim zmniejszyła się o 8,7 tys. osób. W miastach odnotowano większy ubytek ludności (o 4,5 tys. osób) niż na wsi (o 4,2 tys.). Stan ludności w województwie lubelskim podobnie jak przed rokiem zmniejszył się prawie we wszystkich powiatach. Wyjątkiem był powiat lubelski, w którym odnotowano przyrost liczby mieszkańców o 0,7% (1,0 tys. osób). Główną przyczyną tego wzrostu był dalszy rozwój ośrodków podmiejskich skupionych wokół Lublina będący wynikiem migracji mieszkańców

W 2018 roku Józefów nad Wisłą odzyskał prawa miejskie. Tym samym liczba miast zwiększyła się z 47 do 48

miasta na tereny podmiejskie. Największy przyrost liczby ludności w powiecie lubelskim odnotowano w gminie Głusk (o 3,1%), następnie w gminie Wólka (o 1,8%), Niemce i Konopnica (po 1,3%). W powiecie łęczyńskim i w Lublinie liczba ludności pozostała na podobnym poziomie. Największy ubytek ludności, spowodowany ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji, wystąpił w powiecie hrubieszowskim i ryckim (po 1,1%) oraz w Chełmie (o 1,0%).

W miastach województwa lubelskiego zamieszkiwało 46,5% ogółu ludności, podczas gdy w kraju ludność miast stanowiła 60,1% ogółu populacji. Pod względem liczby ludności w województwie lubelskim największym miastem był Lublin, w którym mieszkało 339,7 tys. osób, co stanowiło 34,5% mieszkańców miast i 16,0% ogółu ludności województwa. Od stycznia do grudnia 2017 roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 0,2 tys. osób (o 0,05%). Natomiast najmniejszym miastem województwa był Józefów nad Wisłą z liczbą mieszkańców 0,9 tys. osób.

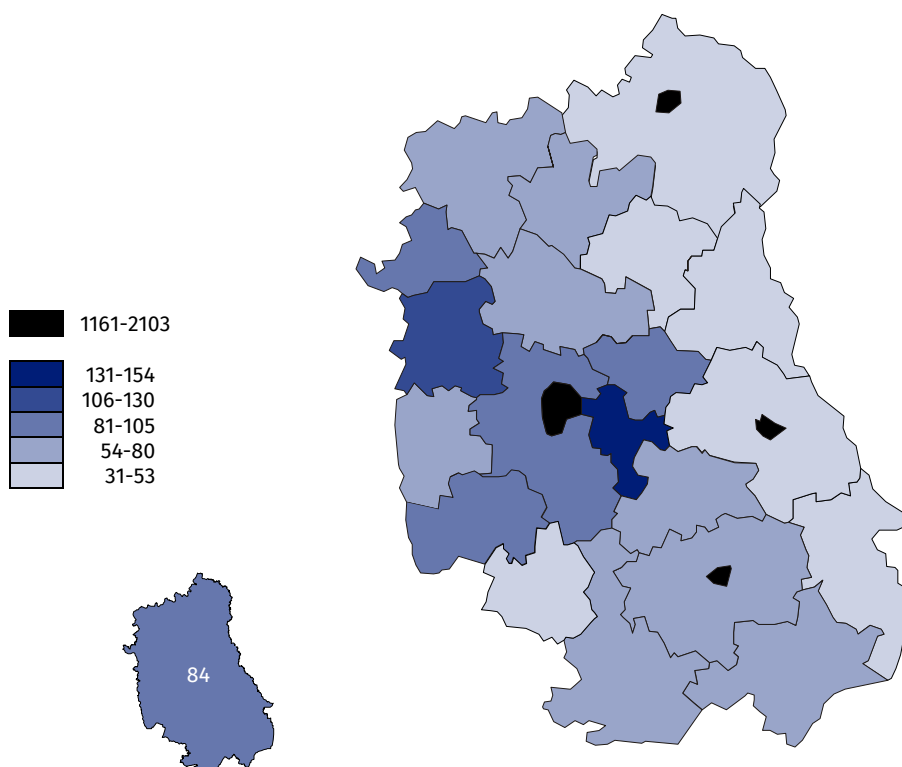
Wśród powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowany był powiat świdnicki (58,1% stanowiła ludność miast), następnie puławski (47,6%) i rycki (46,0%). Najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie lubelskim (7,4%) i chełmskim (10,1%).

Średnia gęstość zaludnienia w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 84 osoby na km² wobec 123 osób na km² w kraju. Pod tym względem województwo uplasowało się na 12. pozycji w kraju. W miastach na 1 km² przypadało średnio 966 osób, a na wsi 47 osób. W poszczególnych powiatach województwa rozmieszczenie ludności nie było równomierne – największe zagęszczenie występowało w Lublinie (2 303 osób na km²) i Zamościu (2 103), a najmniejsze w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (37).

Wskaźnik urbanizacji dla województwa lubelskiego kształtuje się na poziomie niższym niż średnia jego wartość w kraju

Mapa 1. Gęstość zaludnienia

Stan w dniu 31 XII 2018 r.

Gęstość zaludnienia w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 1 161
- Chełm – 1 776
- Lublin – 2 303
- Zamość – 2 103

STRUKTURA LUDNOŚCI

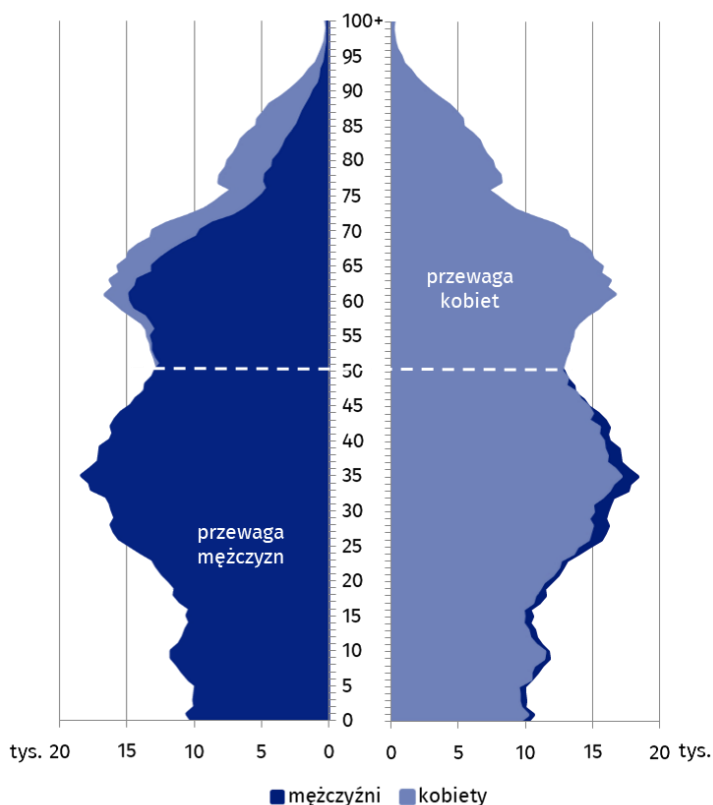
Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od wielu lat nie ulega zmianie. W 2018 roku w województwie lubelskim kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu ludności województwa. Średnio na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. W miastach przewaga liczebna kobiet była większa niż na wsi, na 100 mężczyzn przypadało 112 kobiet wo-

W miastach województwa lubelskiego mieszka 47,7% ogółu kobiet i 45,2% ogółu mężczyzn

bec 102 na terenach wiejskich. Powyższe proporcje zmieniają się w zależności od grupy wiekowej. W większości roczników do 50 roku życia włącznie w ludności województwa przeważali mężczyźni (stanowiąc 51,3% populacji tej grupy wiekowej), a powyżej 50 lat kobiety (56,4%).

Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn przypadło w Lublinie (117), następnie w Chełmie (113), Zamościu (112), Białej Podlaskiej i w powiecie puławskim (po 109). Najbardziej wyrównanym pod względem proporcji płci był powiat radzyński, w którym to na 100 kobiet przypadło prawie 100 mężczyzn. Przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami odnotowano tylko na terenach wiejskich. W 2018 roku w czterech powiatach województwa lubelskiego na terenach wiejskich mieszkało więcej mężczyzn niż kobiet. Największa przewaga mężczyzn występowała w powiatach radzyńskim i łukowskim, w których to na wsi na 100 kobiet przypadło 102 mężczyzn.

Wykres 1. **Piramida wieku**
Stan w dniu 31 XII 2018 r.

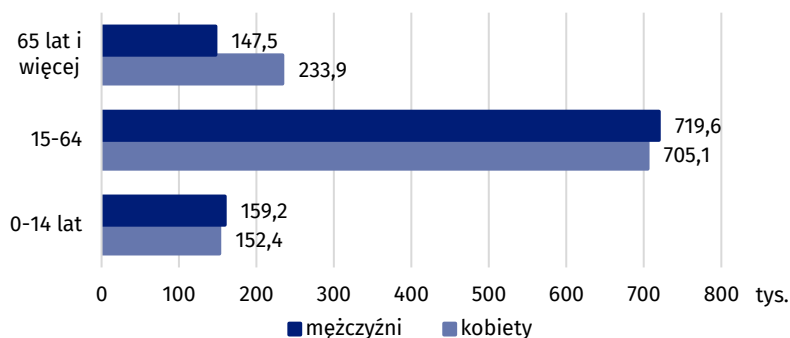
Struktura ludności według wieku w województwie lubelskim zmienia się z roku na rok. Systematycznie maleje liczba dzieci i młodzieży, a równocześnie wzrasta liczba ludności w starszych rocznikach. Główną przyczyną tych zmian jest przesuwanie się w czasie „roczników wyżów i niżów demograficznych”, a także obserwowany od początku lat 90. XX wieku spadek dzietności kobiet oraz wydłużenie się przeciętnego czasu trwania życia. W wyniku zachodzących zmian demograficznych liczba osób młodych w wieku poniżej 20 lat w ujęciu rocznym zmalała o 0,9% z 421,9 tys. w 2017 roku do 418,0 tys. w końcu 2018 roku, natomiast liczba osób w wieku 65 lat i więcej wzrosła o 2,9% z 370,6 tys. do 381,3 tys. Na 100 osób w wieku poniżej 20 roku życia przypadło 91 osób w wieku 65 lat i więcej, podczas gdy w 2017 roku było 88 osób.

Struktura ludności według biologicznych grup wieku w końcu grudnia 2018 roku przedstawiała się następująco: dzieci w wieku do 14 roku życia włącznie stanowiły 14,7% ogółu populacji województwa lubelskiego, ludność dorosła w wieku od 15 do 64 lat 67,3%, a osoby starsze w wieku 65 lat i więcej 18,0%. W porównaniu do grudnia 2017 roku liczba dzieci zmalała o 0,8 tys., osób dorosłych o 18,6 tys., zaś osób starszych wzrosła o 10,7 tys. Indeks starości, określający relacje międzypokoleniowe „dziadków i wnuków”, liczony jako iloraz liczby osób w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku poniżej 15 roku życia, w 2018 roku w województwie lubelskim wyniósł 122 osoby wobec 119 w 2017 roku. Natomiast współczynnik obciążenia demograficznego mówiący o tym ile dzieci (w wieku 0-14 lat) oraz osób starszych (w wieku 65 lat i więcej) przypada na sto osób dorosłych (w wieku 15-64 lat) zwiększył się z 47 w 2017 roku do 49 osób w 2018 roku.

W województwie lubelskim podobnie jak w kraju trwa proces starzenia się ludności

Wykres 2. Ludność według płci i biologicznych grup wieku

Stan w dniu 31 XII 2018 roku

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana pod względem płci i miejsca zamieszkania. Porównując strukturę ze względu na płeć, dzieci w wieku do 14 roku życia włącznie było więcej wśród mężczyzn (15,5% ogółu mężczyzn) niż wśród kobiet (14,0% ogółu kobiet) podobnie jak osób dorosłych (70,1% ogółu mężczyzn i 64,6% kobiet). Odsetek osób starszych był wyższy wśród kobiet (21,4%) niż wśród mężczyzn (14,4%). Na terenach wiejskich wyższy był udział dzieci (o 1,2 p. proc.) i osób dorosłych (o 0,6 p. proc.), natomiast w miastach więcej niż na wsi mieszkało osób starszych (o 1,8 p. proc.).

W wyniku zachodzących zmian demograficznych z roku na rok zwiększa się mediana wieku mieszkańców województwa lubelskiego. Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze jej nie osiągnęła. W końcu grudnia 2018 roku statystyczny mieszkaniec województwa lubelskiego był w wieku 41 lat, przy czym mężczyzna miał 39,2 lat, a kobieta 43,1 lata. Mieszkaniec miasta był starszy od mieszkańca wsi o ponad dwa lata. W grudniu 2017 roku mediana wieku ogółem wynosiła 40,6 lat, dla mężczyzn 38,7 lat, a dla kobiet 42,7 lata.

Kobiety w województwie lubelskim są starsze niż mężczyźni, a mieszkańcy miast są starsi od mieszkańców wsi

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Stan i struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego jest rezultatem procesów demograficznych określanych jako ruch naturalny ludności. Opis ruchu naturalnego odnosi się do takich zjawisk jak zawieranie związków małżeńskich, liczba separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów.

Tablica 2. Ruch naturalny ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
	ogółem	ogółem	2017=100
Małżeństwa	10568	10509	99,4
na 1000 ludności	4,96	4,95	x
Urodzenia żywe	20898	20101	96,2
na 1000 ludności	9,81	9,47	x
Zgony	23427	23682	101,1
na 1000 ludności	11,00	11,16	x
Zgony niemowląt	97	85	87,6
na 1000 urodzeń żywych	4,64	4,23	x
Przyrost naturalny	-2529	-3581	x
na 1000 ludności	-1,19	-1,69	x

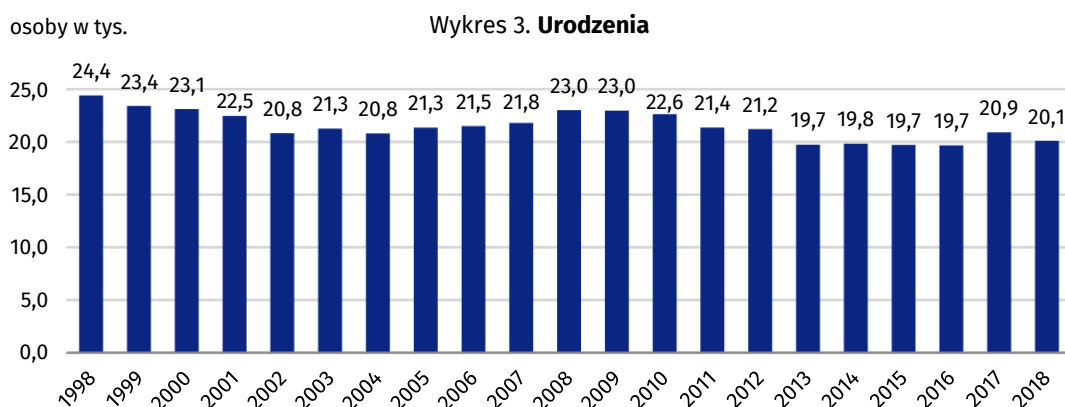
MAŁŻEŃSTWA

W 2018 roku zawarto 10 509 związków małżeńskich. W porównaniu z 2017 rokiem liczba nowo zawartych małżeństw zmalała o 0,6%. Ponad połowę małżeństw (53,9%) zarejestrowano na wsi.

Współczynnik małżeństw (liczba nowo zawartych małżeństw na 1000 ludności) w 2018 roku wyniósł 4,95‰, przed rokiem 4,96‰. Podobnie jak w 2017 roku częstość zawierania związków małżeńskich na wsi (4,99‰) była większa niż w miastach (4,91‰). W 2018 roku w województwie lubelskim najczęściej zawierali związki małżeńskie mieszkańcy powiatu łukowskiego (5,76‰), następnie parczewskiego (5,57‰) i janowskiego (5,35‰), zaś najrzadziej mieszkańcy powiatu włodawskiego (4,36‰), świdnickiego (4,42‰) i kraśnickiego (4,53‰).

URODZENIA

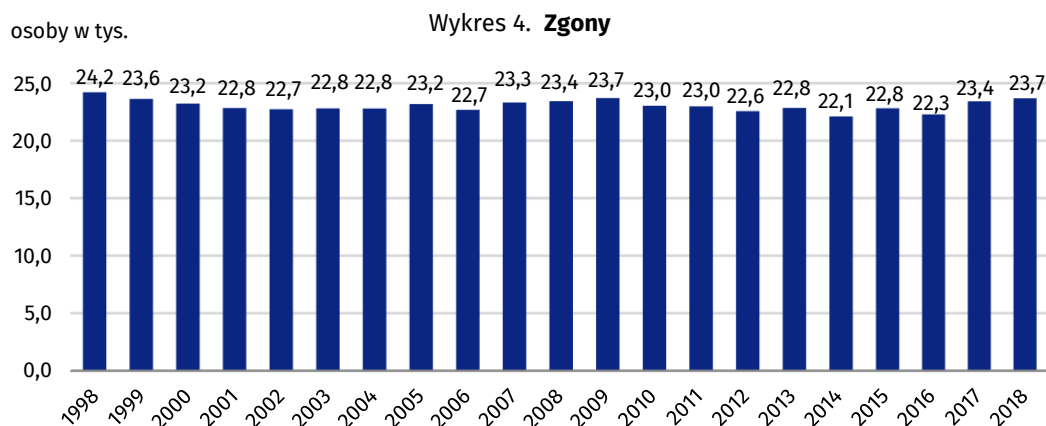
W 2018 roku zarejestrowano 20 101 urodzeń żywych. W porównaniu z 2017 rokiem liczba urodzeń zmalała o 3,8%. Podobnie jak przed rokiem na wsi urodziło się więcej dzieci (54,7% ogółu urodzeń żywych) niż w miastach. Wśród noworodków ponad połowę (51,8%) stanowili chłopcy.

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) osiągnął poziom 9,47‰ wobec 9,81‰ w 2017 roku. Największe natężenie urodzeń odnotowano w powiecie łukowskim (11,69‰), następnie w łęczyńskim (11,22‰) i w Lublinie (10,64‰), natomiast najmniejsze w powiecie hrubieszowskim (7,63‰), w Chełmie (7,66‰) i Zamościu (8,83‰).

ZGONY

W 2018 roku zmarło 23 682 mieszkańców. W porównaniu z 2017 rokiem liczba zgonów wzrosła o 1,1%. Na wsi odnotowano 54,7% ogółu zgonów. Struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn, których udział w ogólnej liczbie zgonów wyniósł 51,9% (przed rokiem 51,1%).

Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 mieszkańców) osiągnął poziom 11,16‰ wobec 11,00‰ w 2017 roku. Podobnie jak w ubiegłym roku w miastach był niższy (10,12‰) niż na wsi

Od 2008 roku w województwie lubelskim systematycznie maleje liczba zawieranych związków małżeńskich

W 2018 roku w województwie lubelskim zanotowano spadek natężenia urodzeń

W porównaniu z 2017 rokiem w województwie lubelskim odnotowano wzrost umieralności

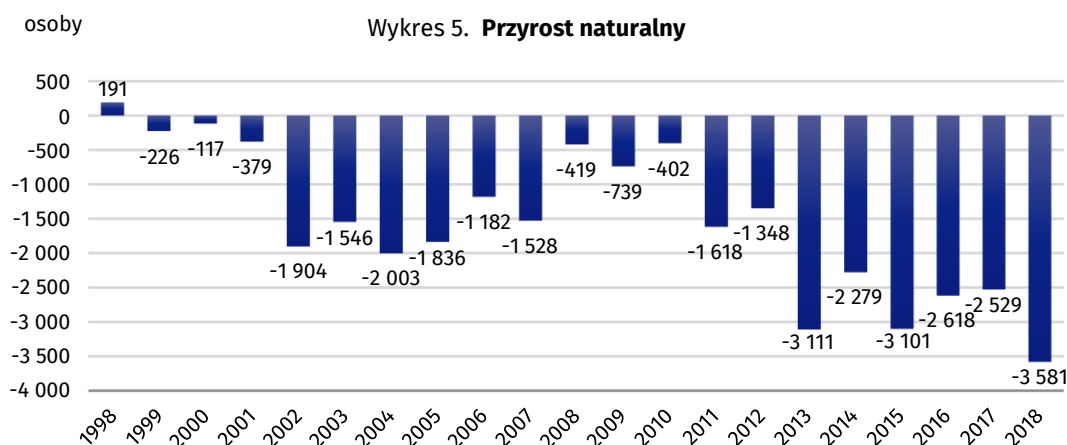
(12,07‰). Współczynnik zgonów wykazywał duże zróżnicowanie między poszczególnymi powiatami. Największe natężenie zgonów odnotowano w powiecie krasnostawskim (13,29‰), następnie w parczewskim (13,00‰) i hrubieszowskim (12,71‰), natomiast najmniejsze w Białej Podlaskiej (8,61‰), w powiecie łączyńskim (9,09‰) i w Zamościu (9,10‰).

W okresie od stycznia do końca grudnia 2018 roku zarejestrowano 85 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W porównaniu z 2017 rokiem liczba zgonów niemowląt zmalała o 12,4%. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w 2018 roku wyniósł 4,64‰ i w stosunku do poprzedniego roku zmalało o 0,4 pkt. W miastach osiągnął wyższy poziom (4,61‰) niż na wsi (3,91‰).

PRZYROST NATURALNY

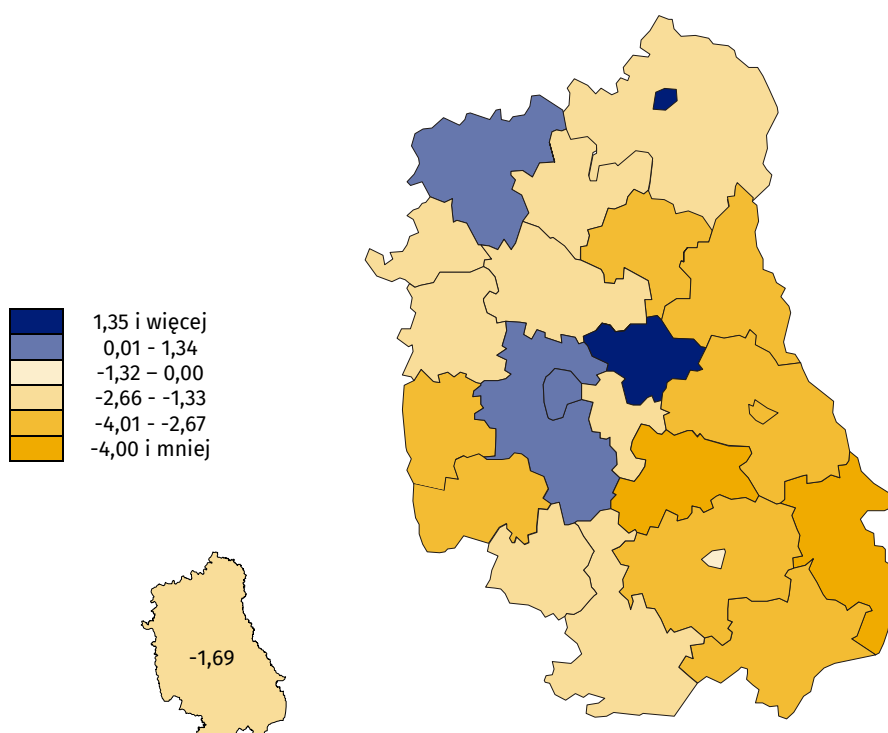
Jednym z głównych czynników decydujących o liczbie ludności jest przyrost naturalny, który stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów.

W 2018 roku po raz kolejny w województwie lubelskim odnotowano naturalny ubytek ludności

Podobnie jak na przestrzeni ostatnich lat w 2018 r. w województwie lubelskim liczba urodzeń była mniejsza od liczby zgonów. W wyniku ujemnego przyrostu naturalnego liczba mieszkańców zmalała o 3 581 osób (przed rokiem o 2 529 osób). W miastach odnotowano mniejszy naturalny ubytek ludności (minus 876 osób), niż na wsi (minus 2 705). Współczynnik przyrostu naturalnego w 2018 roku wyniósł minus 1,69‰ wobec minus 1,19‰ w 2017 roku, przy czym w miastach ukształtował się na poziomie minus 0,89‰, a na wsi minus 2,38‰ (przed rokiem w miastach minus 0,04‰, a na wsi minus 2,18‰).

Mapa 2. **PRZYROST NATURALNY W 2018 R.**

Przyrost naturalny w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – 1,48
- Chełm – -2,98
- Lublin – 0,17
- Zamość – -1,26

Zróżnicowanie przestrzenne przyrostu naturalnego przedstawione jest na mapie 2. W skali całego województwa w 2018 roku występowała przewaga powiatów o wartościach ujemnych. Największy ubytek naturalny ludności odnotowano w powiecie krasnostawskim (minus 5,34‰) oraz w hrubieszowskim (5,02‰). W pięciu powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, w tym największy w powiecie łączyńskim (2,12‰), w Białej Podlaskiej (1,48‰) i w powiecie łukowskim (1,16‰).

RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI

Drugim obok przyrostu naturalnego czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub ubytku liczby ludności oraz o jej strukturze według płci i wieku na danym terenie są migracje.

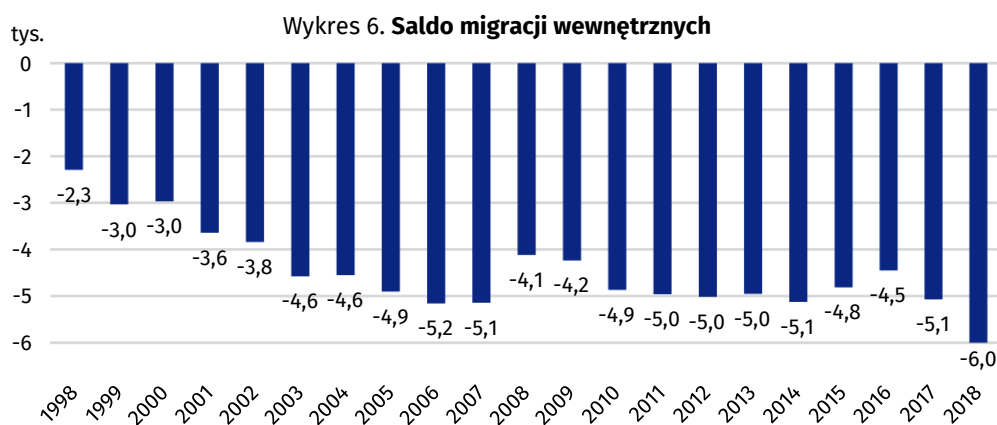
Migracje ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) połączone z przekroczeniem granicy podstawowej jednostki terytorialnej

Tablica 2. Migracje ludności na pobyt stały

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	
		ogółem	2017=100
Migracje wewnętrzne:			
napływ	19162	21523	112,3
odpływ	24234	27327	112,8
Migracje zagraniczne:			
imigracja	620	737	118,9
emigracja	279	292	104,7
Saldo migracji stałych ogółem	-4731	-5359	x
Saldo migracji zagranicznych	341	445	x
Saldo migracji stałych ogółem na 1000 ludności	-2,22	-2,53	x
Saldo migracji zagranicznej na 1000 ludności	0,16	0,21	x

W województwie lubelskim liczba mieszkańców maleje już od wielu lat. Dzieje się tak między innymi ze względu na występującą przewagę liczby osób, które wymeldowały się z pobytu stałego do innych województw w kraju lub do innego kraju (odpływ), nad liczbą osób nowo zameldowanych na pobyt stały z innych województw i z innych krajów (napływ).

Województwo lubelskie jest obszarem odpływowym

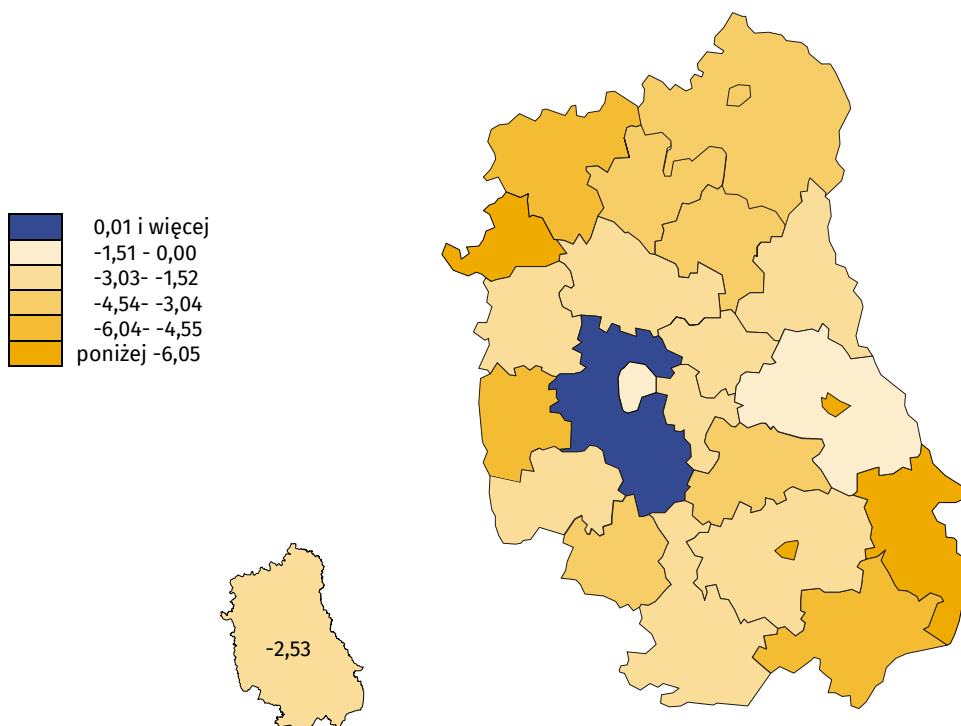

W wyniku ujemnego salda migracji stałych liczba mieszkańców województwa lubelskiego w 2018 roku zmniejszyła się o 5 359 osób. W miastach ubyło 2 353 mieszkańców, a na wsi 3 006 osób. Z danych dotyczących migracji wewnętrznych wynika, że kobiety częściej niż mężczyźni zmieniają stałe miejsce zamieszkania. W 2018 roku podobnie jak w latach poprzednich

zarówno wśród osób zameldowanych na pobyt stały, jak i wymeldowanych z pobytu stałego w ruchu wewnętrznym przeważały kobiety (napływ – 53,2%, odpływ – 53,7%)

Współczynnik salda migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,53‰ wobec minus 2,22‰ w 2017 roku. Największy ubytek ludności wynikający z przewagi odpływu nad napływem wystąpił w Chełmie (ponad 7 osób na 1000 mieszkańców), następnie w Zamościu (prawie 7 osób) i w powiecie ryckim (ponad 6 osób). Przyrost liczby mieszkańców odnotowano tylko w powiecie lubelskim (ponad 6 osób na 1000 mieszkańców).

Mapa 3. SALDO MIGRACJI STAŁEJ W 2017 R.

Saldo migracji stałej w miastach na prawach powiatu:

- Biała Podlaska – -3,97
- Chełm – -7,57
- Lublin – -0,46
- Zamość – -6,86

W 2018 roku z powodu wyjazdu na stałe za granicę województwo lubelskie opuściło 292 mieszkańców, natomiast przybyło do województwa na stałe z zagranicy 737 osób. Saldo migracji zewnętrznych było dodatnie i wyniosło 445 osób wobec 341 w 2017 roku. Z danych dotyczących migracji zagranicznych wynika, że mężczyźni częściej niż kobiety zmieniali miejsce zamieszkania. W ogólnej liczbie emigrantów mężczyźni stanowili 51,7%, a wśród imigrantów 51,8%.

Współczynnik salda migracji zagranicznych osiągnął wartość 0,21‰ wobec 0,16‰ w 2017 roku. W miastach był wyższy (0,27‰) niż na wsi (0,16‰).

W 2018 roku z województwa lubelskiego więcej osób wyjechało za granicę na pobyt stały niż w 2017 roku

Opracowanie merytoryczne:
Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych
Zofia Dymek
Tel: 81 465 20 32
e-mail: z.dymek@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl

 www.stat.gov.pl

 @GUS_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Stan, ruch naturalny i wędrownikowy ludności w województwie lubelskim w 2017 r.](#)

[Sytuacja demograficzna województwa lubelskiego w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Baza demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Migracje](#)

[Przyrost naturalny ludności](#)

[Saldo migracji wewnętrznych](#)

[Saldo migracji zagranicznych](#)

[Wiek](#)